



Datum
9 september 2026

verslag

Omschrijving	Standaardisatieraad Nationaal Archief
Vergaderdatum en -tijd	30 juni 2026, 15:00-16:30 uur
Vergaderplaats	online
Aanwezig	Afelonne Doek (voorzitter), Nationaal Archief Martijn Kerkhof, Rijksprogramma Duurzaam Digitale Informatiehuishouding Tanja van Burgel, Ministerie van Financiën Jacqueline Rutjens, CIO Rijk Petra Links, Gelders Archief Gerrit Bril, Provincie Overijssel Paul ten Vergert, Gemeente Enschede Ella Kok-Majewska, Regionaal Archief Rivierenland wnd. Coördinator en secretaris, Nationaal Archief
Afwezig	Erik Bruinsma, Centraal Bureau voor Statistiek Mary-José van Overveld, Waterschap Brabantse Delta

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering.

- Afmeldingen van Mary-José van Overveld (schriftelijke inbreng) en Erik Bruinsma.
- De voorzitter vraagt de leden of het gelukt is alle stukken te downloaden van KIA. De leden geven aan het geen problemen opgeleverd heeft.
- Er wordt kort gesproken [over de mededelingen](#):
 - o Bij de uitbreiding van besluitvorming rondom kennisproducten die in opdracht van het Programma Open Overheid ontwikkeld worden, benadrukt de voorzitter de tijdelijkheid en de beperkte scope van deze governance.
 - Een vraag van een lid gaat over het einde van de looptijd van het programma en de governance. De leden blikken vooruit naar een mogelijke vormgeving van de governance.
 - Sommige leden vragen aandacht voor de doorlooptijd van de besluitvorming van de ontwikkeling van kennisproducten.
 - Enkele leden onderstrepen het belang kennisproducten in overheidsbrede context te blijven ontwikkelen, zoals in de SRNA gebeurt.
 - o Een aantal leden spreekt zijn/haar teleurstelling uit dat het bespreekpunt van het toevoegen van MDTO aan de lijst met verplichte pas-toe-of-leg-uit standaarden op het Overheidsbreed Beleidsoverleg

Digitale Overheid (OBDO) is komen te vervallen. De impact van deze vertraging voor decentrale overheden wordt expliciet benoemd.

Datum
9 september 2026

2. Accorderen van nieuwe en gewijzigde kennisproducten

Handreiking Behoud en beheer Fysiek archief, [module 4 Collectiehulpverleningsplan](#). De projectleider licht de module mondeling toe.

Vrijwel alle leden zijn verheugd met de module en een paar leden geven complimenten. Het lid dat een schriftelijke reactie instuurde steunt accordering. Het feit dat er praktijkvoorbeelden zijn opgehaald wordt gewaardeerd. Een ander lid geeft aan de actiedag een mooi initiatief te vinden.

De leden hebben vragen over de volgende punten:

- Hoe verhoudt zich de oproep tot vergroten weerbaarheid collecties vanuit de rijksoverheid i.r.t. hybride dreigingen tot dit product? De projectleider geeft aan dat collectiehulpverlening bijdraagt aan de weerbaarheid van de collectie. Een collectiehulpverleningsplan biedt een handelingsperspectief voor eerste hulp bij incidenten met de collectie. Als een soort menukaart van generieke hulpmiddelen die organisaties kunnen gebruiken. De gebruiker gaat zelf met de module aan de slag met praktische tips om CHV in te richten (en dat in een plan vast te leggen).
- In de Archiefwet 2026 staat een verplichting om een beheers- en calamiteiten plan op te stellen. Dit is nieuwe informatie voor sommige leden. De projectleider licht toe dat dergelijk plan van een andere aard is en een bredere scope heeft dan een CHV-plan. In de module zal het onderscheid tussen calamiteiten en incidenten scherper worden toegelicht.
- Er wordt gevraagd naar de reikwijdte van de meldplicht zoals bedoeld in artikel 7.1 van de Archiefregeling 2026. En de wijze waarop verantwoordelijke overheidsorganen hieraan moeten voldoen. De projectleider geeft aan dat de reikwijdte van de meldplicht zoals in de Archiefwet 2026 beschreven alleen geldt voor organisaties die onder toezicht staan van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed. Deze vragen vallen buiten de scope van de module Collectiehulpverlening. De voorzitter neemt deze vragen daarom waar mogelijk mee in haar overleg met de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed.
- De scope van de module is fysieke archieven, digitale archieven valt hierom buiten dit collectiehulpverleningsplan. De wens wordt uitgesproken om te onderzoeken of een kennisproduct over collectiehulpverlening voor digitale archieven mogelijk is. De projectleider geeft aan dat deze wens meegenomen wordt binnen de beheercyclus.
- De leden geven enkele inhoudelijke punten mee om waar mogelijk te verwerken in de module. Het gaat o.a. het aanstellen van een coördinator, maken van een prioriteitenlijst, omgang bij stroomuitval, tip van een printbare belboom, omgang noodvernietiging en een printbaar stroomschema)

De projectleider bedankt de leden en geeft aan bovenstaande punten waar mogelijk te verduidelijken in de module. De genoemde inhoudelijke punten worden besproken met de auteur en waar mogelijk verwerkt.

Concluderend geven de leden aan dat een tweede behandeling in de SRNA niet nodig is, en akkoord zijn met de publicatie mits een aantal punten zijn verduidelijkt. De voorzitter stelt voor dat de SRNA in een schriftelijke mededeling

geïnformeerd wordt op welke wijze de module is aangepast. Dit voorstel wordt overgenomen.

3. Beheer kennisproducten

Het doel van het agendapunt is om bij de leden van de Standaardisatieraad input op te halen aan de hand waarvan vorm gegeven zal worden aan de planning en prioritering voor de kennisproducten van het Nationaal Archief in 2027. De beheermanager licht de [Nota Beheercyclus Kennisproducten 2026-2027.docx](#) mondeling toe.

De voorzitter meldt dat het NA zorgt dat per 1 januari 2027 de gehele portefeuille aan kennisproducten geüpdatet is in lijn met de Archiefwet 2026.

De discussie richtte zich in het bijzonder op het identificeren van trends en behoeftes, en minder op kansen voor nieuwe kennisproducten.

De leden delen hun input. Thema's die aan bod komen:

Artificiële intelligentie

- De ontwikkeling en de rol van AI in relatie tot de omgang met de Archiefwet en de AVG.
- Het gebruik van generatieve AI bij het classificeren, verrijken en analyseren van informatie. Hoe blijft het herleidbaar in duurzaam beheer.
- Steeds meer data en hergebruik van data. Steeds meer ongestructureerde informatie, zoals chat, email en audiovisueel materiaal, en de AI-output blijft groeien. Van handmatig beheer naar automatische verwerking, hoe gaat dat in de praktijk?
- Veel animo voor automatische classificatie. Het vraagstuk is op welk moment is de tooling goed genoeg om toe te passen in de praktijk? Wat ziet het vakgebied als een acceptabele norm. Geldt ook voor privacyvraagstukken. Helpend zijn afwegingskaders.

Archivering by design

- De kwaliteit van inkoopprocessen wordt steeds ingewikkelder. Er is aandacht cybersecurity, maar archivering by design blijkt in de praktijk als ingewikkeld ervaren. Ook vraagt het toepassen van archivering by design andere competenties dan bij experts op het gebied van informatiehuishouding. En hoe ondersteun je deze experts in gesprekken met andere disciplines.
- De bewegelijke arbeidsmarkt en de realiteit dat beschikbare en specialistische kennis (zoals bijvoorbeeld het borgen nieuwe eisen van de Archiefwet) schaars zijn. De opleidingen zijn wel aan het bewegen, maar voorzien nog niet in die behoefte.

Archiefwet 2026

- Behoeftes leeft bij ondersteuning in het concreet vertalen van de eisen van de Archiefwet 2026 naar de werkvloer.
- Introductie binnen organisatie van het *three lines of defense model* waarbij de kwaliteitszorg voor archieven bij organisaties nog ingericht moet worden, wat wel veel aandacht en tijd vraagt voordat het iets oplevert. Concreet maken hoe breng je de disciplines cybersecurity, control en privacy en archieven bij elkaar? Dat is wel nodig om tot een goede implementatie van de Archiefwet te komen.
- Data en informatiebeheer als één geheel zien, en de organisatie richten hun governance daarop in waarin metadata, documenten, algoritmen, data in samenhang beheren. Dat is uitdagend voor organisaties om daar een weg in te vinden.
- Het thema beschikbaarstelling. Wijziging in de Archiefwet en de relatie tot de AVG. Beperkt openbaar materiaal en het afhandelen dispensatie verzoeken

gebeurt niet overal op uniforme wijze. Dat kan leiden tot ongelijkheid. Ook de vraag wanneer wel of niet archieven digitaliseren.

- In de AVG zouden geen bewaartermijnen zijn opgenomen voor privacy gevoelige informatie. Kunnen we vanuit archivering en Informatiehuishouding op in spelen overheidsbreed.

Data, eigenaarschap en authenticiteit

- Europese digitale autonomie levert binnenkort nieuwe vraagstukken op over eigenaarschap en digitale soevereiniteit.
- Opkomst van gestructureerde datasets als document. Hoe implementeer je duurzame toegankelijkheid by design? Omgang met kopieën, en openbare versies van document in relatie tot vernietigingsplicht.
- Unicité en authenticiteit in het digitale tijdperk, ook in relatie tot vernietiging. Informatiebeheer waarin steeds meer in ketens wordt gewerkt, meervoudig gebruik van data, welke versies bewaren.

Slagvaardige overheid

- Omgang met Cloudbeleid in relatie met duurzame toegankelijkheid en een tijdige vernietiging. Leveranciers die verantwoordelijkheid hebben hoe dat te monitoren.
- In relatie tot de ambitie van een slagvaardige overheid, denk bijvoorbeeld aan de beweging naar één DMS en de risicobenadering. Maar hoe ga je om met de beheermaatregelen in verhouding tot publieke waarde van informatie.

Overige onderwerpen

- Communitybuilding in het vakgebied, daar is behoefte aan kennisdeling in communities
- Verkennen wat Community Archiving kan toevoegen op landelijk niveau. (Denk aan de winnaar OD prijs, Stadarchief Amsterdam).
- Kwantificeerbaar maken van informatie bijvoorbeeld in projecten voor ontwikkeling van dashboards. Wanneer doet de organisatie het goed (genoeg)?
- Denk ook aan lokale initiatieven die de potentie hebben om door te groeien tot een landelijk kennisproduct, bijvoorbeeld ORI-A (Open Raadsinformatie Archiefstandaard).
- Inzichtelijk maken hoe alle kennisproducten zich tot elkaar verhouden, inclusief de relevante wetten

De leden noemen een aantal additionele gremia die geraadpleegd kunnen worden.

Vervolg

Op basis van bovenstaande input, feedback uit beheergroepen en andere gremia die door de leden gesuggereerd zijn, wordt in november een nota aan de SRNA voorgelegd met voorstel aan prioriteiten in 2027 e.v.

4. SRNA en het normerend mandaat van de Rijksarchivaris

De rijksarchivaris krijgt in de nieuwe Archiefwet het mandaat om normen te stellen ter bevordering van de duurzame toegankelijkheid van documenten. Die normen worden in overeenstemming met CIO-rijk opgesteld. De voorzitter lichtte de vorige keer toe dat ze in gesprek is met stakeholders zoals het CIO-beraad. Na de zomer worden de gesprekken met stakeholders hervat, o.a. met de Inspectie. Besprekpunten zijn dan onder meer normduiding en definiëring van de rollen van de stakeholders.

Er is een inventarisatie gedaan welke kennisproducten in aanmerking komen voor normering, bijvoorbeeld voorkeursformaten en behoud en beheer fysiek archief.

Het is belangrijk om in samenspraak te blijven verkennen wat het mandaat kan betekenen. En om oog te blijven houden voor behoeftes van decentrale

overheden. De rijksarchivaris wil samen de kennis benutten en tot een goed proces komen. En verkennen hoe de SRNA te positioneren.

Ter sprake komt hoe de ARA kijkt naar de samenstelling van de SRNA de komende jaren. Het is belangrijk dat vertegenwoordiging in het licht van deze ontwikkelingen evenwichtig genoeg is.

5. Afsluiting

- Volgende vergadering is op 7 september, digitaal.
- Vergaderstukken zijn te vinden op de SRNA-pagina van de [Kenniscommunity Informatie en Archief \(KIA\)](#).